සවියෙන් පෙරට අපි එකට e- ඉගෙනුම් පාසල හොරණ අධාාපන කලාපය

ලේණිය	විෂයය	වාරය	පාඩම
10	ඉතිහාසය	2	5. ශී ලංකාවේ පැරණි විදාහාව හා තාක්ෂණය

සැකසුම : එච්. කේ. කල්හාරි

බණ්ඩාරගම ජාතික පාසල

විදාහාව යනු

ස්වභාව ධර්මයේ කියාකාරිත්වයට බලපාන මූලධර්ම තේරුම් ගැනීම හා එය අර්ථ දක්වා ගැනීමයි.

තාක්ෂණය යනු

එසේ අවබෝධ කරගත් ස්වභාව ධර්මයේ මූලධර්ම පුරයෝගිකව වැඩ කටයුතු කර ගැනීමට භාවිත කිරීමයි.

පුාග් ඓතිහාසික යුගය

විදාහාව යන අර්ථයෙන් දැන නොසිටියක් අපේ පැරණි මුතුන්මික්තෝ ස්වභාව ධර්මයේ මූලධර්ම තේරුම්ගෙන ඒවා එදිනෙදා ජීවිතයේ භාවිතයට යොදා ගත්හ.

 ගලකින් තවත් ගලකට ගසා ගල් පතුරු ගලවා ගෙන සමමිතික ගල් මෙවලම් තැනීම .

පුාග් ඓතිහාසික යුගයට අයත් ගල් මෙවලම්

පූර්ව ඓතිහාසික යුගය

• පොළොවට ලම්බාකාරව බිත්ති ඉදිකර වරිච්චි මැටි වලින් නිවාස ගොඩනැඟීම.

දහනයට වාතය අවශා බව වටහාගෙන මැටි ඔරු සුසාන තුළට වාතය ඇතුළුවීමට මැටි නලයක් සවි කිරීම.

• සකපෝරුව භාවිතයෙන් මැටි බඳුන් තැනීම .

විදාහත්මක භාවිතයේ පරිණතිය

- ඓතිහාසික යුගය වන විට මෙරට වැසියන්ගේ විදාහත්මක භාවිතයේ පරිණතියක් දැක ගත හැකිය.
- ඒ බව පෙන්නුම් කෙරෙන හොඳම සාධකය ලංකාවේ පැරණි ජල කළමනාකරණයයි.

ජල කළමනාකරණය

- විවිධ උපකුම යොදමින් ජලය රැස්කර ගෙන මනා
 කළමනාකරණයකින් පුයෝජනයට ගැනීම ජල කළමනාකරණය යි.
- / ඒ සඳහා වැව්, අමුණු, පොකුණු හා ඇළ මාර්ග ඉදි කිරීම සිදුවිය.

මහ වැව් තැනීම

මහ වැව් තැනීමේ අරමුණු :

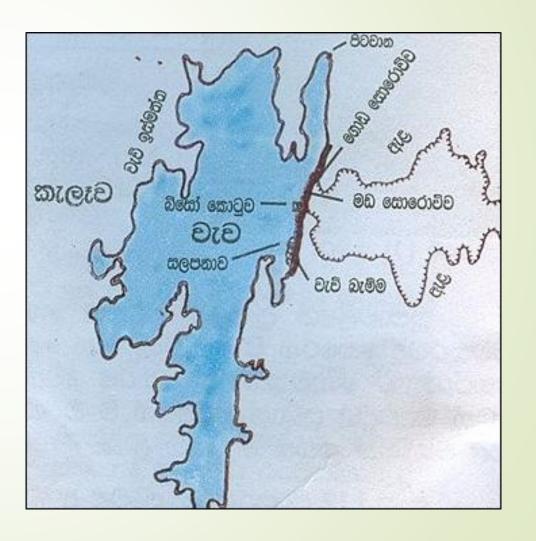
- කෘෂිකර්මාන්තයට ජලය සපයා ගැනීම.
- ගංවතුර පාලනය
- නාගරික ජනතාවගේ ජල අවශානා සපුරාලීම.

- මහ වැව් තැනීමේ ආරම්භකයා වසහ රජු ය.
- අනුරාධපුර යුගයේදී ඉදි වූ මහ වැව් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
- 1. කවුඩුල්ල වැව මහසෙන් රජු
- 2. මින්නේරිය වැව මහසෙන් රජු
- 3. හුරුළු වැව මහසෙන් රජු
- 4. කලා වැව ධාතුසේන රජු
- 5. පදවිය වැව දෙවන මුගලන් රජු

වැවක පුධාන අංග

- වැව් බැම්ම
- රළපතාව
- සොරොව්ව
- බිසෝ කොටුව
- පිටවාන

වැව් බැම්ම

- ගංගාවක්, අතු ගංගාවක් හෝ ඔයක් ගලා යන පටු නිම්නයක දෙපස කඳු වැටි දෙකක් සහිත භූමියක් තෝරාගෙන එම කඳු වැටි දෙක යා වන පරිදි බැම්මක් බැඳ වැවක් තනා ගැනේ.
- වැව් බැම්ම තැනවීමේදී පිහිටි ගල තෙක් පාදා, එතැන් සිට මැටි, පස්, බොරළු හා කිරිමැටි ආදිය තට්ටු වශයෙන් එකිනෙක මත අතුරා ඉතා තදින් තලා ගෙන ඇත.

වැව් බැම්ම

රළපතාව

- වැව් බැම්ම සේදී යාම වැලැක්වීමට වැව් බැම්මේ ඇතුල් පැත්තේ කළුගල් අතුරා රළපනාව සකස් කර ඇත.
- නොනවත්වාම වැව් බැම්ම කරා ඇදී එන දිය රැලි නිසා පස් බැම්ම සේදී යාමේ අවදානමක් පවතින හෙයින් මෙම රළපනාව අතාවශා වේ.
- සළපතාව / රළ පැන්නුම යන නම් ද ඊට භාවිත කරයි.

රළපතාව

සොරොව්ව

- වැවෙන් ජලය පිටකරන විවරය සොරොව්ව නම් වේ.
- වැව තුළ පවතින ජලය වැව් බැම්ම හරහා ඇළ මාර්ගය වෙතට ගැනීමට සොරොව්ව නිර්මාණය කර ඇත.
- මුඩ් සොරොව්ව හා ගොඩ සොරොව්ව වශයෙන් සොරොව් වර්ග දෙකකි.
- / මඩ සොරොව්ව වැවේ පතුල් මට්ටමෙන් තනවා ඇත.
- ගොඩ සොරොව්ව ඊට වඩා තරමක් උසින් තනවා තිබේ.

සොරොව්ව

බිසෝ කොටුව

- වැවේ ජලය මනා පාලනයකින් යුතුව පිටතට ගැනීමට බිසෝකොටුව නිර්මාණය කර ඇත.
- 🏂 බිණෝකොටුව ට වැවේ ජලය ඇතුළු කරනුයේ නළ මාර්ගයකිනි.
- •/ බිසෝ කොටුව තුළ උස් පහත් කළ හැකි පියන් පතක් පවතී.
- එය උස් පහත් කිරීමෙන් බිසෝකොටුව තුළින් වැව් බැම්ම හරහා ජලය පිටතට ගැනීමට තනවා ඇති නළ මාර්ගයට පාලනයකින් යුතුව ජලය නිකුත් කළ හැකිය.

බිසෝකොටුව

පිටවාන

- වැවේ අතිරික්ත ජලය පිට කිරීම සඳහා පිටවාන තනවා ඇත.
- පිටවාන මගින් පිට කෙරෙන ජලය වෙනත් වැවකට හෝ ස්වභාවික ජල මාර්ගයකට හරවා යැවෙන ලෙස සකස්කර ඇත.

පිටවාන

අමුණු

- කෙත් වලට ජලය ලබා ගැනීම සඳහා ගංගා, ඇළ දොළ ආදිය හරස් කර බඳින ආවරණ බැම්ම අමුණක් ලෙස හැඳින්වේ.
- / උදා: අඹන් ගහ හරස් කර ඉදිකළ ඇළහැර අමුණ

මහවැලි ගහ හරස් කර ඉදිකළ මිණිපේ අමුණ

ඇළ මාර්ග

- 1. වැව් වල හෝ අමුණුවල සිට වගා බිම් කරා ජලය ගෙනයාම.
- 2. වැවක හෝ අමුණක සිට තවත් වැවකට හෝ වැව් කිහිපයකට ජලය ගෙනයාම.

යන අරමුණු පදනම් කරගෙන ඇල මාර්ග නිර්මාණය විය.

උදා: වසහ රජු විසින් කරවන ලද ඇලහැර ඇල

ධාතුසේන රජු විසින් කරවන ලද යෝධ ඇල

පළමුවන අග්බෝ රජු විසින් කරවන ලද මිනිපේ ඇල

ඇළ මාර්ගය

මපාකුණු

විවිධ අවශානාවන් සඳහා ජලය එක් රැස් කර තබා ගැනීමට පොළොව මට්ටමේ සිට යටට හාරා ඉවුරු වල ආරක්ෂාව සලසා පොකුණු තනවා ඇත.

පොකුණු ඉදිකිරීමේ අරමුණු පහත දැක්වේ.

- /භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ හා රාජකීයයන්ගේ පුයෝජනය සඳහා
- පරිසරය සිසිල්ව තබා ගැනීම සඳහා
- අලංකාරය සඳහා

අනුරාධපුරයේ කුට්ටම් පොකුණ

පොලොන්නරුවේ නෙඑම් පොකුණ

පැරණි වාස්තු විදාහාව

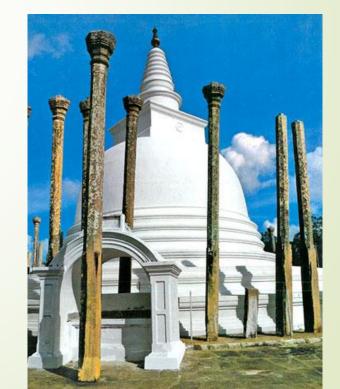
- වාස්තු විදාහාව යනු ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් ක්ෂේතුය පිළිබඳ ශිල්ප ශාස්තුයකි.
- පැරණි වාස්තු විදාහාව පිළිබඳ හොඳම සාක්ෂි අනුරාධපුරය හා පොලොන්නරුව වැනි රාජධානිවල නටබුන් පරික්ෂා කිරීමේදී හමුවේ.
- /පැරණි වාස්තු විදාහත්මක නිර්මාණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

• පැරණි වාස්තු විදාහත්මක නිර්මාණ අතර දාගැබ් වලට හිමිවන්නේ පුමුඛ ස්ථානයකි.

• අනුරාධපුර යුගයට අයත් පුධාන දාගැබ් කිහිපයක් සහ ඒවා ඉදිකල රජවරු

පහත දැක්වේ

ථූපාරාමය - දේවානම්පියතිස්ස රජු ම්රිසවැටිය - දුටුගැමුණු රජු රුවන්වැලිසෑය - දුටුගැමුණු රජු අභයගිරිය - වලගම්බා රජු ජේතවනය - මහසෙන් රජු

ඓතියසර හෙවත් වටදාගෙය

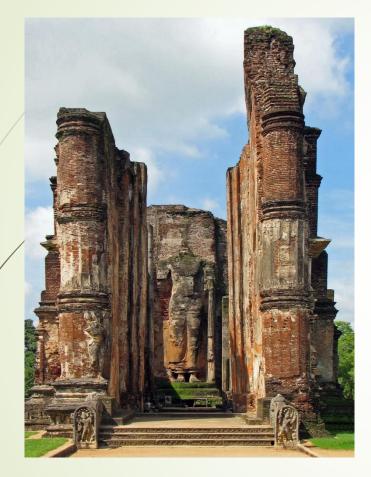

මැදිරිගිරිය වටදාගෙය

නිල්ලක්ගම බෝධිඝරය

පිළිම ගෙවල්

ලංකාතිලක පිළිමගෙය

බෙහෙත් ශාලා

ආලාහන පිරිවෙන රෝහලේ නටබුන්

- ලෝකයේ සියලු වෛතාය අතර අගුස්ථානය හිමි කර ගන්නා රුවන්වැලිසෑය ඉදිකිරීමට අත්තිවාරම සකස් කිරීම පිළිබඳ ඓතිහාසික මූලාශු විස්තරාත්මක පැහැදිලි කිරීමක් කර ඇත.
- එයට අනුව ස්තූපය ඉදිකිරීමට නියමිත ස්ථානයේ රියන් හතක් ගැඹුරට පොළොව හාරා තට්ටු වශයෙන් අතුරන ලද දේවල් පහත දැක්වේ.
- හුණුගල් , වෙඩරු මැටි, ගල්, බොරලු, පළිභු ගල්, නවනීත නම් මැටි, රත්සිරියල් ගල්

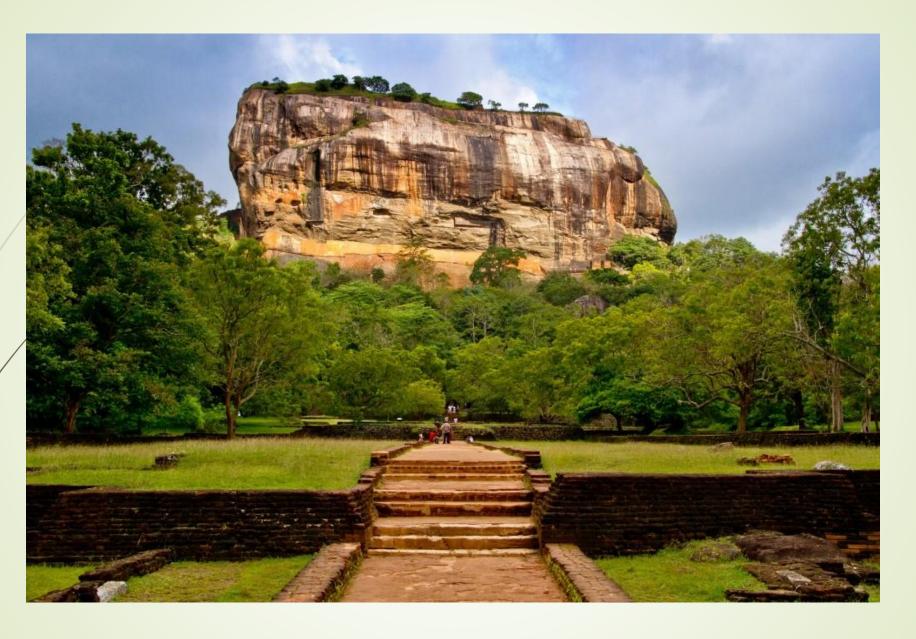

රුවන්වැලිසෑය

- ඓතිහාසික මූලාශු දක්වන විස්තරයට අනුව රුවන්වැලි සැයේ
 අත්තිවාරම නූතන කොන්කීට් තාක්ෂණයට සමාන කුමවේදයක්
 අනුව සකස් කර ඇත.
- අකුණු අනතුරු වලින් ස්තූපය ආරක්ෂා කර ගැනීමට රුවන්වැලිසෑය මුදුනේ අකුණු සන්නායකයක් යොදා තිබිණි.
- 🗲 එම උපකරණය මූලාශුවල හඳුන්වා ඇත්තේ වජු චුම්බට යන නමිනි.

නගර නිර්මාණය හා උදාහන නිර්මාණය

- නගර නිර්මාණය හා උදාහන නිර්මාණය පිළිබඳ අපේ පැරැන්නන් තුළ ඉහළ දැනුමක් පැවති බව පෙන්වන හොඳම නිදර්ශනය සීගිරිය යි.
- සීගිරිය යනු කිස්තු වර්ෂ පස්වන සියවසේදී ඉදිකරන ලද විශිෂ්ට නාගරික ඉධාස්ථානයකි.
- එහි සියලු දේ ඉදි කර තිබෙන්නේ විධිමත් ලෙස සැලසුම් කරන ලද ගණිතානුකූලව ආකෘතියකට ය.

සීගිරිය

- නගර සැලසුම්කරණයේ වඩාත් කැපී පෙනෙන අංග පහත දැක්වේ.
- 1. නගරය වටා පුාකාර හා දිය අගල් නිර්මාණය
- 2. දොරටු නිර්මාණය
- 3. /පාරිසරික සම්බන්ධතාවය
- A. ලෙන් නිර්මාණය
- 5. ගල් භාවිතා කිරිමේ ස්වරූපය (කළුගල්, හුණුගල්, ගඩොල්)

සීගිරි ජල උදාහානය

• සමමිතික සැලැස්මකට අනුව නිර්මාණය කරන ලද ජල උදාහනයේ දිය පොකුණු, දිය කාණු හා දර්ශනීය ජල මල් ආදී දේ ඉදිකර ඇත.

සීගිරි ජල මල්

සනීපාරක්ෂාව , ස්වස්ථතාව හා වෛදා කුමය

- වෛදා ශාස්තුය පිළිබඳ දීර්ඝ ඉතිහාසයක් ලංකාව සතුව තිබේ.
- පණ්ඩුකාභය රජු සිවිකා ශාලා (මාතෘ නිවාස) ඉදිකළ බව මහාවංශයේ සඳහන් වීම.
- •/ දුටුගැමුණු රජු රෝහල් දහඅටක් කරවන ලද බව වංශ කතා වල සඳහන් වීම.
- පොළොන්නරුවේ ආළාහන පිරිවෙන නමින් හැදින්වෙන පැරණි නටබුන් සහිත භූමිය කැනීමට ලක් කිරීමේදී රෝහලක නටබුන් මතුවීම.

 එම ස්ථානයෙන් ශලාකර්ම සඳහා භාවිත කරන ලද මෙවලම් හමුවීම.

ආලාහන පිරිවෙන රෝහලේ කැණීම් වලදී සොයා ගත් සැත්කම් සඳහා භාවිත කරන ලද ලෝහමය කතුරු

ආලාහන පිරිවෙන කැණීම්වලදී හමුවූ බෙහෙත් ඔරුවක්

- දැනට ශේෂව ඇති වැසිකිළි කැසිකිළි නටබුන් වලින් පැරැන්නන් තුළ අපදවා කළමනාකරණය පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් තිබූ බව පෙනේ.
- රජ මාළිගාවල වැසිකිළි කැසිකිළි පද්ධතිය ඉතා ගැඹුරු වළකට අපදුවා පිට කිරීමට සකස් කර ඇත.
- පොලොන්නරුවේ නටබුන් වලින් අපවිතු ජලය ගලා යාමට සැකසූ කාණු පද්ධතියක් හමුවී ඇත.
- තාත පොකුණු වල ද අපජලය බැහැර කිරීමට විශේෂ තල මාර්ග සකස් කර තිබිණි.
- ආලාහන පිරිවෙන ගොඩනැගිලි අතර වැසිකිළි කැසිකිළි වල නටබුන්
 හමු වී ඇත.

47

ආලාහන පිරිවෙන වැසිකිළි කැසිකිළි වල නටබුන්

පූරාණ යකඩ නිස්සාරණ තාක්ෂණය

48

- යකඩ අඩංගු ස්වභාවික ගල්, කැබලි කොට මැටියෙන් තැනූ උදුන් වලට දමා ඒ මතට අභුරු එක්කොට ගිනි දැල්වීමෙන් උණු වීමට අවශා උෂ්ණත්වය ලබාදී යකඩ නිස්සාරණය කරගෙන ඇත.
- පුරාණ කාලයේ මෙරට යකඩ නිස්සාරණය කළ බවට හමුවී ඇති හොඳම සාක්ෂී පහත දැක්වේ.
- 1. බලංගොඩ සමනලවැව පුදේශයෙන් සොයා ගන්නා ලද පැරණි යකඩ / උඳුන්
- 2. සීගිරියට නුදුරු අලකොලවැව දෙහිගහ ඇලකන්ද නම් පුදේශයෙන් සොයා ගන්නා ලද පැරණි යකඩ උඳුන්

සමනලවැව පුදේශයෙන් සොයා ගන්නා ලද නටබුන්ව ගිය පැරණි යකඩ උඳුනක්

පුරාවිදාහඥයින් විසින් එවැනි උඳුනක් අලුතින් සාදා ඇති අන්දම

මැනීම සහ ගණනය

- පැරණි කාලයේ පටන් ස්වභාවධර්මයට අයත් භෞතික තත්ත්ව මැන ගැනීමට සමත් කුමවේදයක් අපේ මුතුන් මිත්තන් භාවිත කර ඇත.
- /අපේ පැරණි මිමි ඊට නිදසුන්ය.
- මෙම මිණිත සංකල්ප ගොඩ නගා ගෙන ඇත්තේ ලාංකිකයන් තුළ පැවති විදාහත්මක අත්දැකීම් තුළිනි.

අවකාශය මැනීම

- ගොවිතැන් සඳහා ඉඩම් භාවිත කිරීමේදී අවකාශය මැන ගැනීමට අවශා විය.
- ඒ සඳහා භාවිත කළ මිමි පහත දැක්වේ.
- කිරිය, අමුණ, කරීසය, පැල

දිග මැනීම

- කෙටි දුර මැනීමට පරමාණුව,ආංගුලය, වියත වැනි කුඩා මිමි යොදාගෙන ඇත.
- ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමේදී හා පිළිම නෙළීමේදී කුඩා මිමි භාවිතය අතාවශා විය.
- දිග දුර මැනීමට ගව්ව, යොදුන, උසබ වැනි මිමි යොදාගෙන ඇත.
- මාවත්වල වල දිග මැනීමට මෙවැනි මිමි භාවිත විය.

බර මැනීම

- වෙළඳ කටයුතුවලදී වෙළඳ භාණ්ඩ වල බර නිවැරදිව මැන ගැනීමට මිමි යොදාගෙන ඇත.
- ඒ සඳහා භාවිත කළ මිමි පහත දැක්වේ.
 - වීහ, ගුන්ජා, මාසක, අක, ධරණ, ස්වර්ණ, පල

කාලය මැනීම

- බෝග වැපිරීම, අස්වැන්න නෙළීම ආදී දේවල් නියමිත කාලයට අනුව කළයුතු නිසා කාලය මැනීම ද අපේ පැරැන්නන් සූක්ෂ්මව සිදුකර ඇත.
- දිගු කාලයක් මැන ගැනීමට වර්ෂය යන අදහස භාවිත විය. සෙල්ලිපි
 වල වස, හවජර යන නම් ඒ සඳහා යොදා තිබේ.
- මාස නම් කිරීමට දුරුතු, නවම්, මැදින් ආදී වශයෙන් පෙරදිගට ආවේණිකව පැවති කුමය භාවිත විය.
- දිනය යන අදහස හැඳින්වීමට <mark>තිරීය</mark> යන පදය භාවිත කර ඇත.

දැදිගම ඇත් පහන

- දැදිගම සූතිඝර චෛතායේ ධාතු ගර්භයක තිබී සොයාගන්නා ලද දැදිගම ඇත් පහන ලෝක පුසිද්ධ වූ නිර්මාණයකි.
- එය දම් වැලකින් එල්ලා තැබිය හැකිසේ නිමවූවකි.
- ⁄තෙල් පුරවනු ලබන්නේ ඇතාගේ කුස තුළට ය.
- ඇතා සිටගෙන සිටින වෘත්තාකාර තැටිය වටේට තිර යොදනු ලබයි.
- තෙල් ගලාගෙන එන්නේ එහි දැවෙන තෙල් පුමාණය අනුවය.

තැටියේ තෙල් පිරෙන විට වැඩිපුර තෙල් ගලා ඒම ස්වයංකීයව නවතී.

- මේ සඳහා භාවිත කර ඇත්තේ භෞතික විදාහාවට අයත් ස්ථිතික ජලවිදාහා මූලධර්මය යි.
- / මෙය දැනට කොළඹ කෞතුකාගාරයේ තැන්පත් කර ඇත.
- මෙම බුහුටි පහන අපේ පැරැන්නන් සතු විදාහත්මක ඥානය මෙන් ම කලාත්මක නිමැවුම් ගුණය එකසේ සංකලනය වී ඇති විශිෂ්ට නිර්මාණයකි.

දැදිගම ඇත්පහන

අපේ පැරැත්තත් අත්දැකීම් මුල් කොටගත් කියාවලියක් තුලින් විදාහත්මක මූලධර්ම වාවහාරික ලෙස භාවිත කර ඇත.අපේ ඓතිහාසික උරුමයන් තුළ පවතින විදාහත්මක ස්වරූපය එයට සාක්ෂි දරයි. විදාහව මිනිසාගේ පුයෝජනයට යොදා ගැනීම පිළිබඳ ඒවා කදිම නිදසුන්ය.

සවියෙන් පෙරට අපි එකට e- ඉගෙනුම් පාසල හොරණ අධාාපන කලාපය

ශේණිය	විෂයය	වාරය	පාඩම
10	ඉතිහාසය	2	5. ශී ලංකාවේ පැරණි විදාහාව හා තාක්ෂණය -ඇගයීම

සැකසුම : එච්. කේ. කල්හාරි බණ්ඩාරගම ජාතික පාසල

- පුශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.
- අංක 01 සිට 20 දක්වා පුශ්නවල වඩාත් නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

1.පැරණි වාරි ශිල්පීන් පිහිටි ගල් කලා තෝරා ගෙන ඒවා මත වැව් බැම්ම ඉදි කිරීමෙන් බලාපොරොත්තු වූ අරමුණ කුමක්ද?

- වැව් බැම්ම ශක්තිමත්ව පවත්වා ගැනීම.
- II. වැව් බැම්ම ගිලා නොබසින ලෙස පවත්වා ගැනීම.
- III. වැවේ ජලය පොළොවට කිදා බැසීම වැලැක්වීම.
- IV. වැව් බැම්ම දිගු කාලයක් පවත්වා ගැනීම

2. ස්ථාන කිහිපයකින්ම අමුණු බැඳ දිගු දුරකට ඇළ මාර්ග මහින් ජලය ගෙන යාම සඳහා යොදාගත් ගංගාව මින් කුමක්ද?

- l. මල්වතු ඔය
- II. යාන් ඔය
- III. කලාඔය
- IV. මහවැලි ගහ

3. කලාත්මක බව, ජල කළමනාකරණය හා තාක්ෂණය සංකලනය වූ විශිෂ්ට නිර්මාණයක් ලෙස අගය කළ හැක්කේ

- l. සොරොව්ව ය.
- II. ගල් පාලම ය.
- III. යෝධ ඇළ ය.
- IV. කුට්ටම් පොකුණ ය.

පහත තොරතුරු ඇසුරෙන් 4 සහ 5 යන පුශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- A. විශාල ජල ධාරිතාවක් දරා සිටීම.
- B. වැව් ජලය ඇළට නිකුත් කිරීම.
- C. ශක්තිමත්ව ඉදිකිරීම සදහා පිහිටි ගලක් හෝ කදු ගැට දෙකක් තෝරා ගැනීම.
- D. ගල් කුට්ටි යොදා ගංගාවක් හරස් කර ජලය වෙනත් දිශාවකට හැරවීම.
- E. වැවට එකතු වන රොන්මඩ ඉවත් කිරීම.
- 4. වැව් බැම්ම හා සම්බන්ධ තොරතුරු දැක්වෙන පිළිතුර කුමක්ද?
 - I. A හා C
 - II. A හා D
 - III. B හා C
 - IV. B හා D
- 5. සොරොව් සම්බන්ධ තොරතුරු දැක්වෙන පිළිතුර තෝරන්න.
 - I. A හා E
 - II. B හා D
- III. B හා E
- IV. C හා D
- 6. ජල තරංග වලින් ඇති වන බලය නිසා වැව් බැම්ම බාදනය වීම වළක්වාලීමට පැරණි වාරි ශිල්පීන් යොදාගනු ලැබූ තාක්ෂණික අංගය හැඳින්වූයේ කුමන නමකින්ද?
 - l. රළපතාව
 - II. සොරොව්ව
- III. බිසෝ කොටුව
- IV. පිටවාන
- 7. අඹත් ගහ හරස් කර බැම්මක් බැඳ වැව් ගණනාවකට ජලය ගෙනයාමට නිර්මාණය කළ ඇළ මාර්ගය කුමක්ද?
 - l. යෝධ ඇළ
 - II. ඇළහැර ඇළ
 - III. මිනිපේ ඇළ
- IV. අංගමැඩිල්ල ඇළ
- 8. වැව් බැම්මේ පහළම මට්ටමේ පිහිටුවා ඇති වර්ෂා කාලයෙන් පසුව වැවේ එක්රැස්වන රොන්මඩ ඉවත් කිරීමට යොදා ගන්නා අංගය කුමක්ද?
 - l. දියකැට පහන
 - II. බිසෝ කොටුව
- III. මඩ සොරොව්ව
- IV. ගොඩ සොරොව්ව

- 9. වර්තමාන මාදුරුඔය ජලාශය සඳහා සොරොව්වක් තැනීමට යාමේදී එම ස්ථානයේ පැරණි සොරොව්වක නටබුන් හමු විය. මින් හෙළි වන වැදගත්ම තොරතුර වන්නේ
 - l. අතීතයේ මෙරට වාරි ශිල්පීන් සොරොව් තැනීමට දැන සිටි බවය.
 - II. අතීතයේදී වාරි තාක්ෂණය පිළිබඳ දැනුම ඉතා උසස් මට්ටමක පැවති බව ය.
 - III. සෑම පැරණි ජලාශයක් අසල ම මෙවැනි සොරොව් තිබිය හැකි බවය.
- IV. මාදුරුඔය ජලාශය තැනීමට පෙර මෙම ස්ථානයේ විශාල වැවක් පැවති බවය.
- 10. ස්වභාවික භූමියේ බැස්ම ඉතා සියුම්ව යොදා ගනිමින් නිර්මාණය කළ විශ්මිත ඇළ මාර්ගය වන්නේ මින් කුමක්ද?
 - l. යෝධ ඇළ
 - II. මිනිපේ ඇළ
- III. ඇලහැර ඇළ
- IV. පබ්බතන්ත ඇළ
- 11. මහසෙන් රජතුමා විසින් කරවන ලදැයි සැලකෙන වැව් පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර තෝරන්න.
 - l. කන්තලේ වැව, ගිරිතලේ වැව
 - II. කවුඩුල්ල වැව, හුරුළු වැව
- III. පදවිය වැව, පක්පහන් වැව
- IV. යෝධ වැව, කලා වැව
- 12. සැලසුම, තාක්ෂණය හා අලංකරණය යන කරුණු අතින් ශුී ලංකාවේ විශිෂ්ටතම නාගරික උදාහනය ලෙස සැලකෙනුයේ
 - I. මහමෙවුනා උදාහනයයි.
 - II. දීප උදාහනයයි.
- III. සීගිරි උදාහනයයි.
- IV. රන්මසු උදාහනයයි.
- 13. විශාල බරක් දැරිය හැකි වන සේ වනසේ ඉදිකළ වාස්තු විදහාත්මක නිර්මාණ වල දී නූතන කොන්කී්ට් තාක්ෂණයට සමාන කුමයක් අනුගමනය කළ බවට සාධක ලැබෙන්නේ
 - I. රුවන්වැලිසෑයේ අත්තිවාරමේ ය.
 - II. මල්වතු ඔයේ ගල් පාලමේ ය.
- III. මාදුරු ඔයේ සොරොව්වේ ය.
- IV. සීගිරි මහවැවේ බැම්මේ ය.

- 14. අතීත වාස්තු විදහාත්මක නිර්මාණ වලදී අපදුවා කළමනාකරණය පිළිබද විශේෂ සැලකිල්ලක් දක්වා ඇති බවට හොඳම නිදසුනක් වන්නේ
 - I. සීගිරි රජ මාළිගයයි.
 - II. ආලාහන පිරිවෙනයි.
- III. මිහින්තලා දාන ශාලාවයි.
- IV. මැදිරිගිරිය වටදාගෙයයි.
- 15. අතීතයේ දී කිරිය, අමුණ, කරීසය යන මිනුම් භාවිත කළේ කුමක් සදහාද
 - l. බර මැනීමට ය.
- II. දිග මැනීමට ය.
- III. කාලය මැනීමට ය.
- IV. අවකාශය මැනීමට ය.
- 16. සීගිරි ජලමල් සඳහා යොදා ඇති ගල් පතුරේ සිදුරුවල විෂ්කම්භ තුළින් සිදු කර ඇත්තේ
 - l. ගලා එන ජලයේ පීඩනය අඩු කිරීමයි.
 - II. පීඩනය තුළින් එසවෙන ජල පහරේ උස වෙනස් කිරීමයි.
- III. වේගවත් ජල පහරක් ලබා ගැනීමයි.
- IV. ගලා එන ජලයේ පීඩනය වෙනස් කිරීමයි.
- 17. රුවන්වැලි සෑයේ පාදම ට අතුරනු ලැබූ ලෝහ දැනට තවරන ලද දුවා කුමක්ද?
 - l. රන් ලෝහය
 - II. වෙඩරු මැටි
- III. දිවුල් මැලියම්
- IV. කජු මැලියම්
- 18. අතීතයේදී මාර්ග වල දුර මැන ගැනීමට භාවිත කළ මිම්ම කුමක්ද?
 - l. ගව්ව
 - II. වියත
- III. කරීසය
- IV. අහල

- 19. A. මයිනහම ආධාරයෙන් සුළං උපයෝගී කරගෙන යකඩ නිස්සාරණය
 - B. වේගයෙන් හමා එන මෝසම් සුළං උපයෝගී කරගෙන යකඩ නිස්සාරණය

ඉහත සඳහන් වන පරිදි පැරණි යකඩ උණු කිරීමේ තාක්ෂණය පැවති ස්ථාන දෙකක් පිළිවෙලින් සඳහන් පිළිතුර තෝරන්න.

- l. දෙහිගහ ඇළ කන්ද, සමනළ වැව
- II. බෙරගල, අලිගල
- III. සමනළ වැව, දෙහිගහ ඇළ කන්ද
- IV. අලිගල, බෙරගල

20. කරීසය, ආංගුලය, කළද යන මිනුම් භාවිත කර අතීතයේ දී ගණනය කළ දේවල් පිළිවෙලින් සදහන් පිළිතුර තෝරන්න.

- l. බර, දිග, කාලය
- II. ඉඩම්, දිග, බර
- III. කාලය, දිග, බර
- IV. ඉඩම්, බර, දිග

අංක 21 සිට 23 දක්වා පින්තූර ඇසුරෙන් අසා ඇති පුශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- I. පින්තූරයෙන් දැක්වෙන්නේ කුමක්ද?
- II. මේවා හමුවී ඇත්තේ කුමන ස්ථානයකින්ද?
- III. මේවා කුමන කාර්යයක් සඳහා භාවිත කර තිබේද?
- IV. මේවා සොයා ගැනීම තුළින් හෙළිවන වැදගත් තොරතුරක් සඳහන් කරන්න.

- I. පින්තූරයෙන් දැක්වෙන නිර්මාණය කුමක්ද?
- II. එයින් කෙරෙන කාර්යය කුමක්ද?
- III. මේවා කවර වාරි නිර්මාණයක් ආශිතව දැකිය හැකිවේද?
- IV. මේවා නිර්මාණය කිරීමට යොදාගත් දුවායයක් සඳහන් කරන්න.

- l. මෙම නිර්මාණය හඳුන්වන නම කුමක්ද?
- II. මෙය සොයා ගන්නා ලද්දේ කවර ස්ථූපයක කරන ලද කැණීමකින්ද?
- III. මෙම නිර්මාණය නිර්මිත ලෝහය කුමක්ද?
- IV. මෙම පුරාවස්තුව සොයා ගත් ස්ථානයේදී උපත ලැබුවේ යැයි සැලකෙන රජතුමාගේ නම කුමක්ද?

සවියෙන් පෙරට අපි එකට e- ඉගෙනුම් පාසල හොරණ අධාාපන කලාපය

ශේණිය	විෂයය	වාරය	පාඩම
10	ඉතිහාසය	2	5. ශී ලංකාවේ පැරණි විදාහාව හා තාක්ෂණය - පිළිතුරු

සැකසුම : එච්. කේ. කල්හාරි බණ්ඩාරගම ජාතික පාසල

- 1. වැව් බැම්ම ගිලා නොබසින ලෙස පවත්වා ගැනීම.
- 2. මහවැලි ගහ
- 3. කුට්ටම් පොකුණ
- 4. A හා c
- 5. B හා E
- 6. රළපතාව
- 7. ඇළහැර ඇළ
- 8. මඩ සොරොව්ව
- 9. අතීතයේ දී වාරි තාක්ෂණය පිළිබඳ දැනුම ඉතා උසස් මට්ටමක පැවති බව ය.
- 10. යෝධ ඇළ
- 11. කවුඩුල්ල වැව, හුරුළු වැව
- 12. සීගිරි උදාහනය යි.
- 13. රුවන්වැලිසෑයේ අත්තිවාරමේ ය.
- 14. ආලහන පිරිවෙන යි.
- 15. අවකාශය මැනීමට ය.
- 16. පීඩනය තුළින් එසවෙන ජල පහරේ උස වෙනස් කිරීමයි.
- 17. දිවුල් මැලියම්
- 18. ගව්ව ය.
- 19. දෙහිගහඇළකන්ද, සමනළ වැව
- 20. ඉඩම්, දිග, බර

- i. ලෝහමය කතුරු
- ii. පොළොන්නරුව ආලාහන පිරිවෙන රෝහල් භූමියෙන්
- iii. රෝහලේ සැක්කම් සඳහා
- iv. මෙරට පැරණි වෛදාා ශාස්තුය දියුණු මට්ටමක පැවති බව

22.

- i. මසාරොව්ව
- ii. ජලය නිකුත් කිරීම.
- iii. වැව
- iv. කළුගල් / ගඩොල්

- i. ඇත් පහත
- ii. සූතිඝර චෛතාය / දැදිගම කොටවෙහෙර
- iii. ලෝකඩ
- iv. පළමුවන පරාකුමබාහු රජු / මහා පරාකුමබාහු රජු